

VÁCZI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési ára: Egész évre 12 kor.,
félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 24 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

KONCZ JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesegyház-tér 7. szám.

Megjelenik minden csütörtökön.

Nyilt-tér sora 60 fillér.

Hirdetések árszabály szerint.

Az új választójogról.

A múlt őszszel nálunk időzött *Heraudeau* (mond: Herodó) franciaországi híres jézustársasági atya Párisból. Hetven év körüli, jóságos öreg úr. Beszélgetés közben elmondott egyet-mást a franciaországi állapotokról. Midőn az egyház és állam szétválasztásáról szólt, szemei könybe lábadtak. — *Suffragium universale* — mondotta (latinul beszélgettünk) — *in Gallia omnia destruxit, etiam vestra perniciosa erit, — az általános szavazati jog Franciaországban mindent tönkretett, nektek is romlásra lesz.* — Nem kérdezősködtem tovább. Nagy lehetett az a fájdalom, mi a hazáján és egyházán egyként rajongó szeretettel csüggő ősz pap szívében átnyilallott, szemeiből könyeket facsart. Nem akartam azt a visszaemlékeztetéssel még növelni.

A választójog reformja nálunk is küszöbön áll. Midőn az új választójogról hallok vagy olvasok, akaratlanul is eszembe jut *Heraudeau* jezsuita páter jóslatszerű kijelentése. Istenem, hátha csakugyan valóra válik annak a tapasztalt aggasztánnak jövendölése! Szinte végig borzadok e lesújtó gondolatra.

De mihamar találom vigasztalást és felemelő bátorítást: — *Et portae inferi non praevalent adversus eam...* és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta! Ez nem pillanatra, nem néhány évre, nem is egy-két évtizedre vagy századra szól, hanem egy egész örökkévalóságra. Ez örökérvényű isteni jövendölés záloga az egyház fennmaradásának, ezer óriási megpróbáltatások között is biztos diadalának.

Meg aztán Magyarországon mások a viszonyok is. Talán kedvezőbbek! . . .

Azután még azt sem tudjuk, hogy tulajdonképpen milyen is lesz az új választójog? — Különösen a szocialisták (a ke-

resztény szocialisták is), a nemzetiségek és a demokraták általános, egyenlő, tiltkos, községenkinti és kötelező választójogot akarnak és várnak.

A sajtó, legfőképpen pedig a szocialdemokrata párt sajtója, utóbbi időben minden erejével ráfeküdt a belügyminiszterre, hogy valami nyilatkozatot kipróbáljon belőle. Ám ezideig ez még nem sikerült. A körmönfont keresztkérdések nem hozták zavarba, a kiméltetlen támadások és durva kirohanások nem vették ki sodrából *Andrássyt*. A nagy hű-hó, a nagy lármá nem tudta kiugrasztani a nyulat. A választójogról — nagyon helyesen — még nem hangzott el hivatalos nyilatkozat. Csak némely honatyák elszólásából következtetjük, hogy *az új választójog még sem lesz egészen olyan, mint amilyennek a szocialisták akarják*. Ha nem is lesz *pluralis*, de minden bizonynyal lesznek *korlátozások*, hogy megóvassék és kidomborítottassék a *parlament magyar nemzeti jellege* a nemzetköziséggel szemben. A jog, igazság, méltányosság és észszerűség követeli, hogy ne magyar ellenes, hanem igenis szívből-lelekből magyar: magyar érzésű és magyar gondolkodású legyen az a testület, mely a magyar nemzetnek törvényt hozni hivatva lesz.

Bármilyen legyen is az új választójog, különösen egy dolgot várunk tőle — mindnyájan, vallás- és párkülönbség nélkül. És pedig ezt elsősorban várjuk és óhajtjuk! Legesleges feladata ez legyen: *Emelje ki a politikai életet* abból a posványból, amibe az utolsó évtizedek alatt sülyedett; *tisztítsa meg* attól a szennytól és piszoktól, ami a gyászos emlékü szabadelvű párt uralma alatt rátapadt.

A liberális aera alatt az *önérdek* mindig

és mindenben praedominált a *közérdek felett*. Ez volt minden bajnak kezdete. Ebből keletkezett azután az az általános korrupció, mibe a szabadelvű párt utóvégre is belepusztult.

A nemzetietlen szabadelvű uralom bűne *némileg* a nemzeties koalíciós uralomra is átszállott. *A tulipánok között* helyely-közszel szalmavirágok, akarom mondani, *mákvirágok* is nyiladoznak. *A fazékpártiak és kétkulacsosok* gárdája nem halt ki teljesen. A húsos fazék, a kétkulacs még a koalíciós régime alatt is kísért és csábit. A tizenhárompróbás *kuruczok engedtek a negyvennyolc-* *ből* s egynémelyik közülük valóságos mamelukká vedlett. A telivér kurucz és mameluk fajok keresztezéséből meglehetősen sok *ösvér-kurucz* származott, kikről küldt, hogy *a párduzos mente alatt állandóan frakkot viselnek*. A degeneráció grádusain különféle *korcs-politikusokat* találunk, kiket köznyelven *szószátyároknak, szájhősöknek, strébereknek* nevezünk, kiknél *a hazafiság pénzértéket képvisel*.

Van a világtörténelemnek egy gyűlöletes alakja. *Ephialtes* a neve. A hatalomvágy, a féktelen önérdkehajhászás megszedítette. Hazaáruló lett. Krisztus előtt 480-ban a perzsákat az Anopiaia ösvényen Leonidas önfeláldozó csapatai mögé vezette, honfitársait és hazáját az ellenségnek kiszolgáltatta.

Hiába! Nem tehetünk róla. Sokszor gondolunk reád Ephialtes, ha látjuk azoknak mindenre kész éhes sáskahadát, kik nem a hazáért, hanem a *hazából élnek*.

Midőn pedig azokra esik tekintetünk, kik *a hazáért* állottak esatásorba, *Cincinnatius* tiszteletreméltó egyénisége tűnik fel etöttünk. — *Cincinnatius Lucius Quinctius*, miután tekintélyes vagyonát a

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsiyét, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájcs).

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárban. — Ára évenként 4.— korona.

szerencsétlen politikai vállalkozások felémésztették, a Tiberis jobb partján fekvő csekélyke birtokára vonult, s azt saját kezével művelte. Midőn Kr. e. 458-ban az aequok Minucius konzult körülzárták, Cincinnatus választották meg diktátornak. A hirt épen szántás közben kapta. Rögtön Rómában termett, gyorsan összehívta a fegyverfogható legényeket s az aequokat megverte, megszabadítván Minucius és seregét. A tizenhatodik napon már lemondott diktatori állásáról s ismét birtokára vonult vissza. — Nem ragaszkodott göresösen a hatalomhoz. A hazafiságból, ha azt kiaknázni akarta volna, újra meggazdagodhatott, kincseket harácsolhatott volna össze. Nem tette. Kötelességét teljesítvén, lemondott magas méltóságáról. Cincinnatus örökre az ósrómai erény, erkölcsösség és becsületesség példaképe maradt.

Hála az Égnek, nekünk is vannak még Cincinnatusaink!

Az új választójognak — hangsúlyozzuk újra — az legyen legesleges feladata, hogy azokat, kik Ephialtesre emlékeztetnek, szorítsa le a politikai élet teréről, üsse el a szereptől s egyszer s mindenkorra tegye lehetetlenné és karolja fel a Cincinnatusokat. A törvényhozás csarnokaiból verje ki az aljas önzést és vezesse be az önzetlen, lemondani tudó, önfeláldozó hazafiságot. Népesítse be a parlamentet *tiszta kezű és tiszta lelkű képviselőkkel*. Ez legyen próbaköve! Ezen feladat sikeres vagy sikertelen megoldásától függ, hogy mit várhatunk az új választójogtól. *Borsos János.*

Királygyilkosság Portugáliában.

Az egész civilizált világot megrendítő, véres és borzalmas merénylet híre érkezett Lisszabonból: idegen anarchisták megölték Don Carlos portugál királyt és fiát, Lajos Fülöp trónörökösöt és megsebesítették másodszülött fiát, Manuel herceget, aki azonban mégis képes volt elfoglalni őseinek ily vérfagyasztó körülmények között megüresedett trónját. A merénylet még szombaton délután történt, de híre csak vasárnap jutott Budapestre. A merénylet véres és iszonyatos csattanója a portugáliai forradalomnak, amely már egy esztendeje tart és amely alatt életre-halálra menő viaskodás volt az abszolutista diktatura és republikánus forradalom közt. Már körülbelül nyár dereka óta annyira elromlottak a portugáliai viszonyok, annyira napirenden voltak a behörtönözések, deportálások, a bombavetések és katonai összeesküvések, hogy más végre nem lehetett gondolni, mint hogy vagy az abszolutizmus katonai diktatúrává változik, vagy a forradalom egy vércs katasztrófa árán felülkerekedik. Az utóbbi eset következett be. A forradalom erejét növeli, hogy a hadsereg egy része is a forradalmárok partján van.

Városi közgyűlés.

Rendkívüli volt, mult esütörtökön, melyet össze kellett hívni, nehogy a rendes közgyűlés tárgyai nagyon összehalmozódjanak, meg aztán egy-két ügy sürgőssége is javasolta. Rendkívüli azért is, mert bár egyhangúnak ígérkezett, érdekes lett.

A tárgysorozat előtt *Donovitz* Vilmos kért szót. Az iránt tett kérdést, hogy áll a vásártér megváltásának ügye? A polgármester az ügyet igen fontosnak, de egyszersmind bajosnak is jelzi, mert a vásártér megváltása a püspöktől, káptalantól és várostól, tehát három érdekelt tényezőtől függ, aztán bogozva van a regálé, vám stb. örök bérleti ügyekkel, tehát hosszas és alapos tanulmányozást igényel. Megigéri, hogy ha hivatalos elfoglaltságán a közgyűlés könnyít, teljes igyekezettel iparkodni fog az ügyet előkészíteni és reméli, hogy ez év folyamán az meg is lesz oldva. A halasztásnak egyik tényező sem oka s a rovasképen hangzó ujsági czikkeknak nincs igazuk.

A közgyűlés a választ az interpellánsal együtt megnyugvással vette tudomásul.

A hivatalos jelentések után hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a városi alkalmazottak a város költségére biztosítsanak. Így aztán orvost és patikát ingyen kapnak, a város tehát jelentékeny kiadásoktól lesz megkímélve, a táppénz azonban a város pénztárába megy.

Fontolóra vevén a közgyűlés a jelentéstéltre kötelezett városi tisztviselők nagymérvű elfoglaltságát, kimondotta, hogy azok magánfelekkel csak délelőtt értekezzenek, hogy a délután egészen a hivatalos teendőkre legyen fordítható.

A telkek adásvételi pontjai jövőre maradtak, kivéve dr. *Baksay* Károly kérvényét, kinek 19 öl közterület a 4 K eladatott.

Következett a derecskei bérlők kérvénye. Ezek kisebb parcellákban 76-an bérlik a város derecskei földjét, melyet gyakorta elönt a Duna. Elöntötte tavaly is, tehát azt kérik, hogy a bérösszeg fele engedtessek el nekik. Dr. *Preszly* Elemér szólalt fel mellettük s a kérvényt jogosnak és méltányosnak mondta. Ezt a polgármester tagadába vette s beigazolta, hogy a kérelem se nem jogos, se nem méltányos. A bérlők ugyanis, tekintettel az árvíz veszélyére, sokkal kevesebbet fizetnek, mint más földek bérlői, de kevesebbet fizetnek annál is, amit a város ezen földekért azelőtt kapott. Aztán amit egy évben elvesztesnek, a másikban duplán megnyerhetik. De meg a szerződés is kizár minden engedményt. Mindezt a p. ü. bizottság eleve komolyan meg gondolta s a kérelem elutasítását javasolja. Nem helyes ilyen kérdéseket a népszerűség szempontjából mérlegelni, sem azért a város jól felfogott érdekeit szem elől téveszteni.

A p. ü. bizottság javaslatát pártolja dr. *Huber* József is, *Kemény* Gusztó bácsi pedig felmentené a bérlet alól azokat, akik nem bírnak fizetni s a földeket másoknak adná bérbé.

A polgármester ismételt felszólalása után a közgyűlés a kérelmet nagy szótöbbséggel elutasította.

Fői Gyula jelentette ezután: mennyi bevétele volt a városnak az elmúlt évben a bor, hús stb. fogyasztási adókból, vámból, révből stb. összesen mintegy 200 ezer K.

Azt is tudomásul vette a közgyűlés, hogy a p. ü. bizottság melyik alkalmazottnak a fizetését emelte, ki mennyi jutalmat kapott, stb.

Sztankovics József rendőr özvegyének kegydíj iránti kérvénye is kedvező elintéztést nyert, gyermekeinek nevelésére havi 30 K fog kapni.

Végül bejelenté a polgármester, hogy a váci vasúti állomás kiépítése tárgyában febr. 1. délelőtti fogadja a miniszter a küldöttséget s kéri, hogy ahhoz minél számosabban csatlakozzanak.

A Váci Takarékpénztár közgyűlése.

A Váci Takarékpénztár f. hó 1-én (vasárnap) tartotta *Baksay* Károly dr., pápai prelátus, apát-kanonok elnöklésével 44-ik évi rendes közgyűlését, melyen 24 részvényes 140 részvényrel vett részt.

Elnök a kitűzött tárgysor letárgyalását megelőzőleg azzal foglalta el elnöki székét, hogy rámutatott az elmúlt 1907-ik üzleti év abnormis pénzügyi viszonyaira, — s tekintettel, ugymond, nemcsak hazánkban, de az egész kontinensen, sőt magában Amerikában is uralkodott válságos állapotra, mégis örömmel kell konstatálnia, hogy a Váci Takarékpénztár ezen nehéz viszonyok között is szilárdan megállotta helyét. Ez világos tanújele annak, hogy megizmosodva s szolid üzleti alapokon működve nem iparkodott kihasználni az alkalmat az uszorsákoskodásra, hanem méltányosan s az adott viszonyokhoz mérten iparkodott a hitelt keresők igényeit a lehetőségig kielégíteni. Ezáltal sikerült is kedvező üzleti eredménnyel lezárni a lefolyt üzlet-évet. Ezekben, ugymond, mindenesetre az igazgatóság, valamint felügyelőbizottság körültekintő s tapintatos vezetése és a tisztikar buzgó s szakavatott működése s ernyedetlen szorgalma domborodik ki.

Az igazgatóság jelentéséből ki kell emelnünk, hogy bár a kedvezőtlen konstellációk alapján az egyes üzletágakban némi visszaesés mutatkozik, de másrészt az előző évek folyamán a társaság bitokába jutott ingatlanokból sikerült épen az 1907-ik év folyamán több ingatlant kedvezően értékesíteni, miáltal az előbbi teljesen kiegyenlítést nyert, vagyis vagyonszerlése végeredményben kedvezőbb.

Eme hatalmasan fejlődő pénztársaságunk szilárdágát leghívebben dokumentálja azon körülmény, hogy ma már az eredetileg 120.000 korona alaptőkével alakult intézet 741.284 korona, vagyis közel háromnegyedmillió saját vagyon felett rendelkezik. Azt hisszük, minden frázisnál ékebben szólnak itt maguk a rideg számok. Ez adja meg azt a bizalmat is, mely a közönség részéről megnyilatkozik abban, hogy majdnem 6 millió betét van ott elhelyezve.

Daczára a lefolyt s pénzügyileg nagyon nehéz évnak, mégis a közölt Mérleg, — minden elfogultság nélkül mondva, — olyan kedvező eredményt tüntet ki, hogy azzal a részvényesek nagyon meg lehetnek elégedve. Ugyanis az elmúlt év üzleti haszna, hozzáadva az előző évről áthozott 10622 K 56 fillért, 70343 K 48 fillért tett ki, melynek felosztásáról az igazgatóság javaslatára a közgyűlés akként intézkedett, hogy abból 5972 K 9 f csatoltassék a tartalék-tőkéhez, 7000 korona az igazgatóság s felügyelőség díjazására, 5320 K a tisztviselők külön jutalmazására, 1680 K pedig köz és jótékony célokra fordítassék, 3600 korona a 600 drb. részvény után részvényenkint 60 koronával osztalékul fizetessék, a fennmaradó 14220 K pedig az 1908-ik évre mint nyerelemény-átvitel irassék új számlán elő.

Sipeki *Balás* Lajos roznói püspök, mint a Váci Takarékpénztár közgyűlésének örökös tiszteletbeli elnöke, a következő távirattal üdvözölte a közgyűlést: „Régi változatlan tisztelettel üdvözölöm a közgyűlést és sikerdús működésére Isten áldását kérem. — *Balás* püspök.”

Végül ismétellen hangoztatnunk kell, amint ezt már a mult évben is tettük, hogy oly hatalmas arányokban fejlődő s a közönség bizalmát oly nagyban élvező pénztársaság, mint a Váci Takarékpénztár, a közönség méltán elvárhatja, hogy annak kényelméről megfelelő

hivatalos helyiség létesítése által haladéktalanul gondoskodjék, hisz ma már a legkisebb vidéki pénzintézet tágasabb és modernebb — nem egy szobára szorító — üzlethelyiséggel bír, mint a mi nagy-nak nevezett Takarékpénztárunk. Meg vagyunk győződve, hogy ezt maga az intézet vezetője is belátja s azon rövid időn belül segít azzal, hogy egy minden tekintetben modern és kényelmes üzlethelyiséget készíttet, mit annál könnyebb megtennie, mert hiszen saját házában ez módjában is áll. Nem kell ahhoz semmi más, csak egy kis jóakarát és a szükségesség belátása!

V.

Illeték-egyenérték bevallása.

Fontos és időszerű az illeték-egyenérték helyes bevallásához a következők szemmel tartása:

Az illeték-egyenértéki adó bevallására kétféle ívet (ingó vagyronról CC minta, ingatlan vagyronról DD minta) bocsátanak rendelkezésünkre, hogy azokat az 1881. évi 26 ik — 34-ik és 1887. évi 45-ik törvények szerint f. évi márczius 31-éig kitöltsük és az adóhivatalhoz visszaküldjük. Tehát ne hamarkodjunk el a dolgot, körülbelül január 1-től számítva 3 hónap áll rendelkezésünkre.

Vegyük elő a templom ingó vagyronról szóló ívet, melynek rovata: „Tárgyak a mellékelt részletes leltár szerint“ követeli, hogy leltár alakban állítsunk össze egy kimutatást, amelyben a következő rovatokkal: 1. f. szám, 2. tárgyak megnevezése, 3. számadás, bemondás, becslés, tőzsdei ár szerint, 4. érték egyenkint, 5. érték összesen, 6. észrevétel rovatokban be kell vezetnünk a küldött rovatos kimutatás egyes tételei szerint egyenkint a templom ingó vagyronát.

1. *Kézpénz rovatban* feltüntetjük a kézi pénztárban levő számadás alapján összeállított végösszeget és az észrevételek rovatában beállítjuk, hogy: illeték-egyenértékmentes az 1881. évi 26. t.-cz. 24 §-a értelmében (d., e. pont.) — Ugyanez áll a pap, irokra, vagy más értékekre, melyek a templom fentartására, istenitiszteletra vannak számlázva.

2. *Gyümölcsöző tőkék.* A templom fentartására szolgáló gyertya, olaj, belső díszítés, oltárfentartás, kápolna, képek, keresztek, szóval az isteni tiszteletra szántak illeték-egyenértékmentesek az 1881. 26 t.-cz. 24 §-a értelmében. A szentmise alapítványok bemondandók egy összegben, miként a kegyes alapoknál vannak elhelyezve, ezek után 2% illeték-egyenértéket fizetünk. Megjegyzendő, hogy a mise alapítványokra kirótt illeték-egyenértéki adót a kamatélvező pap, kántor, egyházi stb. a jövedelem arányában visszafizetni tartoznak a templomnak.

3. *Arany ezüstművek.* Számszerint kelyhek, keresztek, keresztlési felszerelés, istenitiszteletra szánt tárgyak. Az észrevétel rovatában bejegyzendő: illeték-egyenértékmentes, mert az 1887. évi 45 t.-cz. is fentartotta az 1881. 26. t.-cz. 24 §-át.

4. *Drágaság.* Nem tölendő ki, mert ilyenek, ha vannak, istenitiszteletra szánt tárgyak.

5. *Gazdasági szerelvények.* Csak nagyobb javadalmak kötelesek kitölteni.

6. *Haszonállatok.* Csak nagyobb javadalmak kötelesek kitölteni.

7. *Bútorok szerelvényeknél* miseruhák, zászlók, padok értékét becslés szerint beállítjuk és az észrevételben kiteszszük, hogy: illeték-egyenértékmentesek az 1881. évi 26. t.-cz. 24. §-a szerint.

8. *Képek és művészeti tárgyak.* Orgona, baldachinum, Krisztus-koporsó becslés szerint beállítatik és az észrevételben kiteszszük, hogy:

illeték-egyenértékmentesek az 1881. évi 2. t.-cz. 24. §-a szerint. (d., e. pont.)

9. *Könyvek.* Misemondók, szertartások értéke, pl. 200 kor. Az észrevételben beállítandó: illeték-egyenértékmentesek az 1881. évi 26. t. cz. 24 §-a szerint.

Az így készített leltár értékösszegeit most átvezetem a bevallási iv tételszámainak rovatába és a 9-ik tételszám után vonalat húzok és 1—9-ig tételszámok együttes értékét összeadom és mondjuk, lesz a bevallott érték 6008 K 62. Most jön a legfontosabb művelet: a 11-ik tételszám szerint: bevallása azon tárgyaknak, értékeknek, amelyekre illeték-egyenértékmentességet jeleztünk az észrevételek rovatában. Csoportosítsuk az értékeket, melyeket illetékmenteseknek jegyeztünk, adjuk össze és a 11-ik tételszámnál oda, hol nyomtatva van: „A 11-ik tétel értéke levonván“, a mentesített (péld. 3730 K 62 f.) értéket levonjuk az 1—9 tételszámok alatt bevallott s összesített 6008 K 62 f. főösszegeből s odairjuk: marad 2278 kor. illeték-egyenérték alá eső érték, mely után $\frac{2}{10}$ százalékos kulcs szerint lesz az illeték-egyenérték kiszabva. Ha erre nem vigyázunk, úgy a templomot a törvényszabta kedvezménytől fölületességből megfosztjuk és tartozunk restitúcióval!

Az iv végén: I. Érték állapot az 1—10 tétel alatt. (Ide iktatjuk a tiszta összeget.) II. Szenvedő állapot. (Ha a emplomnak adóssága volna, beállítjuk ide és levonjuk az értékállapotból.) III. Tiszta ingó vagyronállapot. Ez után vethető ki a $\frac{2}{10}$ százalékos illeték-egyenértéki adó.

A bevallási iv második lapján levő „Megjegyzések“ rovatába írjuk: A n-templom ingó vagyronára vonatkozó leltár alatt ezen bevalláshoz csatolattik. (P. H.) X. Y. plebános.

A leltár összeállításánál a becslést az egyházi gondnok és harangozóval teljesítjük, kik aláírják a leltári iven nevüket.

Különösen vigyázni kell a szorgalmi tőkésre, melyek a templom, keresztek, kápolnák fentartására takarítottak meg, ezek illeték-egyenértékmentesek. A fontos, hogy az észvételeknél odairjuk az illetékmentességre vonatkozó törvény rendelkezését!

A templom ingatlan vagyronának bevallására szolgáljon a kataszteri birtokiv. A templom és plebániái ház, mint adómentes, az 1881. évi 26 t.-cz. 24 §. a pontja értelmében illeték-egyenértékmentesek. A 8-ik rovatra is kell ügyelnünk az ingatlan bevallásánál, hogy oda csak a kataszteri tiszta jövedelmet vegyük be. Az ingatlan után 4% vettetik ki illeték-egyenértéki adóképen.

A kivetett illeték jogossága és helyessége ellen az 1881. évi 34. t. cz. 29—35 §§-ai szerint felelősségnek van helye, a fizetési iv kézbesítésétől számított 30 nap alatt birtokon belül, azután pedig 60 nap alatt birtokon kívül. A felelősség a kiszabó adóhivatal útján a pénzügyigazgatósághoz intézendő s ennek elutasító végzése ellen 15 nap alatt harmadfokban a budapesti m. kir. közigazgatási bírósághoz lehet felelősséget.

Igen fontosnak és czélszerűnek találtam ez ügyet tölem telhető rövidséggel világosan, hasznavehetően leírni, igen ajánlom, hogy ezen illeték-egyenértéki vallomásokkal a növekedő papok is behatóan foglalkozzanak, mert 10 év múlva ismét szükség lesz reá és ha most nem értik, azaz meg nem tanulják, úgy könnyen az egyház kárára fogják e lényeges ügyet megoldani!

Schläger Árpád.

Hátrálékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy tartozásaikat lapunk kiadó-hivatalánál mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

Aranyszájú Szent János.

— Mutatvány CHOBOT FERENCZ egyháztörténelmi nagy munkájából. —

II.

Krizostomus az antiochiabelieket egy csapásra meghódította. Első beszédje mély alázottságának bizonyítéka. „Tény és valóság ez, ami velem történt? — kérdi a szószéken. Nem álom ez? Nappal van e, ébren vagyunk-e? Ah, vajjon ki hinné, hogy fényes nappal, midőn az egész világ ébren van és figyel, megtörténhessék az, hogy egy névtelen és érdemtelen ifjú emeltessék ily magas méltóságra? ... Ami itt történt, ami való tény, melyet szemekkel láttok: sokkal hihetlenebb dolog, mint az álom. Ime egy nagy és népes város, ennek csodás és nagyszámú népe itt tolong előttem, vágyakozva lesi szavaimat, hogy gyengésem nagy és szép igazságokról szóljon neki. Amikor a beszédnek úgy kellene áradnia, mint egy kiapadhatatlan folyamnak; amikor ezen körülöttem egybegyűlt népsokaságra tekintek: e látvány megfélemlít és elapad a forrás is, a folyam is... Ime, olyan vagyok, mint a félelemtől megriadt ember, kinek ujjai közül kiesik az is, amit már fogott, kezében szorongatott.“ S azután gyönyörűen ömlik beszédje: „Lant ez a világ — folytatja — de e lanton van egy hamisan zengő húr és ez a bűnös ember!“ E naptól fogva meg volt alapítva szónoki hírneve. Az emberek annyira tódultak Antiochia tágas székesegyházába, hogy sokszor levegő hiányában fulladoztak. Ő maga is megnyugodott abban, hogy a pusztá magányát ezzel fölcserélte. „Szeretem — úgymond — az élő hullámokat, szebbek ezek a tenger hullámainál. Azokat a szél kavargja, ezeket a vágy, hogy valamit hallhassanak. Azok minél jobban torlódnak egymásra, annál jobban tömörülnek, annál nagyobb bizalmat öntenek a szónokba. Azok a tenger bőséges haragját jelzik; ezek a lélek édes öröme... Itt nekem sokkal bővebb aratásom van és nem a szél, hanem Isten malasztja az, ami a lelkeket hevíti, dagasztja.“

Ilyen szabású szónoknak hire természetesen elterjedt messzire. Hallgatóit oda vitte, ahová akarta. Midőn Antiochia lakói 387-ben Theodosius császár ellen fölláadtak és a császári család szobrai összetörték, Krizostomus hősileg odavetette magát a császár és a nép közé; feltárta mindkét fél hibáit és a császárt a rendkívüli adó szedésének megszüntetésére kérte, a népet pedig arra, hogy kiengesztelődve, a császár tiszteletere örömtüzeket gyújtott és a nyilvános tereket ünnepi koszorúkkal ékesítette. Ezt az óriási hatást a „Szobrokról“ tartott híres beszédjeivel érte el. „Kedvesem, mondja az egyikben, ha szomorúság fog el a szerencsétlenség láttára, siess anyádhoz, az egyházhoz és ő megvigasztal. Valamint akkor, midőn a tenger zajong és a vihar dühöng, mindenki a kikötőbe siet félelmében: úgy most is, az általános szükség és a nagy szerencsétlenség mindenkit a templomba hajtott; gyülekeztünk tagjait a szeretet köteléke szorosabban fűzte egymáshoz. Adjunk halát Istennek, hogy a szenvedésekből is haszon háramlik reánk, hogy a szerencsétlenség is javunkra váljon.“ Tizenkét évig predikált így Antiochiában. Beszédjeiben kiterjeszkedett az emberi élet minden körülményeire, feltárta az egyház tanításának teljes kincsesárát, megmagyarázta a Szentírás számos könyvét.

Midőn 397-ben Nektárius konstantinápolyi patriárka meghalt, Arkadius császár kívánságára a nép Krizostomust választotta meg

utódjává. De ő elmenekült; csak esellel lehetett őt Konstantinápolyba visszahozni. Mintha érezte volna, hogy ez lesz élete keserűségeinek kezdete. Ellenfele Theofil, alexandriai patriárka, kénytelen volt őt püspökké szentelni; de nyomban kivetette ellene hálóját. Különböző ürügyek alatt izgatta ellene az udvari pártot; különösen Eudoxia császárnét és Eutropiust, a mindenható államminisztert. A folytonos izgatás nem maradt eredmény nélkül. Krizostomusnak szigorú erkölcsöket követelő beszédjei sok ellenséget szereztek neki a magasabb körökben. Csak alkalom kellett, hogy a harag kitörjön ellene. Megjött ez is. Krizostomus 403-ban egy dörgedelmes beszédet mondott az asszonyok fényűzése ellen (sajnos, e beszéd nem maradt fenn.) Ellenfelei ráfogták, hogy e beszéd egyenesen a császárné ellen volt intézve. Eudoxia császárné elhívatta Theofil patriárkát, hogy távolítsa el ezt az alkalmatlan szónokot. Theofil összegyűjtött hamarosan vagy huszonöt, a császári udvar előtt fejet hajtó püspököt. A Chalcedon melletti Tölgyfa nevű birtokon zsinatot tartott velük, melyen Krizostomust neveltséges vádak alapján megfosztották a püspökségtől. A gyöngye Arkadius császár pedig aláírta száműzetési okmányát. Csakhogy Krizostomus már félelmetes hatalom volt. Félelmökben az éj sötétjében hurcolták őt el Bithiniába.

Amde a főpásztoráért rajongó nép föllázadt és hangosan követelte visszahívását. Arkadius kénytelen volt engedni; a patriárkát leirhatatlan örömmujongás közt vezették vissza templomába. Megalázott ellenfelei annál nagyobb dühbe estek. Most Herodiásról mondott beszédjét használták fel ellene, azt mondván, hogy Krizostomus ezen szavait: Herodiás megint tobzódik, megint tánczol, megint dühöng, megint tálcán követeli János fejét, a császárnéra értette. Azon a czímen, hogy a 341. évi antiochiai zsinat 4. cikkelye értelmében a zsinat által letett püspököt csak egy másik zsinat helyezheti vissza, ismét megfosztották méltóságától és szobafogságra ítélték. Midőn a 404. év nagyszombatján a székesegyházba ment, hogy az általa kioktatott katekuménákat megkeresztelje, katonasággal verették szét a gyülekezetet és vérrel festették meg a keresztút vizét. Még az Oltárszentséget sem kimélték. Krizostomus I. Ince pápánál keresett oltalmat, aki védelmezte is. De ellenfelei újra rávetették Arkadiust, hogy őt száműzze és a helyébe megválasztott Arsaciust megerősítse.

Krizostomus keresztény hősiességgel viselte sorsát. Híveitől ezen szavakkal búcsúzott el: „Sok a hullám, erős és ellenállhatatlan az áradat; de én nem félek, hogy az áradat elnyel, mert szírtén állok! Bár égig torlódjanak a hullámok Jézus hajóját el nem süllyeszthetik! Mondjátok meg mitől félek? A haláltól? „Nekem életem Krisztus és meghalnom nyereség.“ A száműzetéstől? „Az Úr a föld és mindnyájan, kik benne lakunk.“ A földi javak elvesztésétől? „Semmit sem hoztunk e világra, el sem vihetünk semmit.“ Megvetem a félelmet, nevetek e föld kincsei felett... Óh ember, semmi sem erősebb az egyháznál! Ne küzdj ellene, hogy saját erőd meg ne semmisüljön! Ne indíts háborút az ég ellen!... Hány zsarnok akarta rabbá tenni az egyházat? Mennyi máglya, kinpad, vadállat foga és éles kard tépte? és még sem érték el semmit. Hol vannak az egyház ellenségei? Nyomtalanul elfeledve tűntek el! Hol van az egyház? A napnál fényesebben ragyog!”

Krizostomus önként ment a száműzetésbe, nehogy a nép, miatta fellázadva, bajba keverdjék. A Kis-Örményországban levő Kuzuzsba, „az egész földkerekség legzordabb he-

lyére“ vitték. Hosszú útjában sokat szenvedett, nemcsak az út természetszerű fáradsalmaitól, hanem az udvaronc püspököktől is. „Senki-től sem félek annyira, írja Olympiasnak, mint a püspököktől, egynemelyik kivételével.“ Barátai és pártfelei olyan üldözést támasztottak Konstantinápolyban és az egész birodalomban, mely Nero és Diocletianus idejére emlékeztetett. És ime, Isten uja az üldözők ellen támadt most is. Eudoxia császárné meghalt élete virágában. Iszonyú természeti csapások sújtották a birodalmat. A szent püspöknek még Kuzuzsban sem engedtek nyugalmat, el akarták hurcolni a Fekete-tenger sziklai közt levő Pitiusba; de gyenge testalkat nem bírta ki ezt az utat, mentört. Meghalt a 407. évi szeptember 14-én Kománában. „Aldott legyen az Úr mindenekért!“ voltak utolsó szavai. II. Theodozius császár megengedte, hogy földi maradványait Konstantinápolyba hozzák és az Apostolok templomában örök nyugalomra helyezték. A császár térden állva esedezett koporsójánál bocsánatért azon méltatlanságokért és szenvedésekért, melyeket Aranyszájú Szent Jánosnak szülei, kivált anyja, okoztak.

Aranyszájú Szent János művei a Migne-féle kiadásban 17 hatalmas kötetet tesznek ki. Munkái legnagyobb részét páratlanul álló szentbeszédei és szentírás-magyarázatai töltik be, melyek szintén jobbára beszédek alakjában, homilétikus modorban vannak kidolgozva. Erkölcsi, aszketikus munkái: „A papságról (Peri hierosynes)* irt 6 könyv, a szerzetességről, a szüzességről és a házasságról irt értekezések. Végül fennmaradt 243 levele, melyek közül legszebbek és legtanulságosabbak az Olympias jámbor özvegyhez írottak.

Suidas ezt írta a X. században Aranyszájú szent Jánosról: „Szavai hatalmasabban gördültek, mint a Nilus vizesései. A világ kezdete óta senki sem volt megajándékozva hasonló ékesszólással, mely oly bőséggel áradott, hogy teljes joggal *aranyszájú* és *isteni* szónoknak neveztetett.“ Ezt az ítéletet senki sem döntötte meg; sőt túlzottnak sem merik mondani.

H I R E K.

= Szentségimádás. Az oltáregyesület ünnepélyes szentségimádása jövő vasárnap fog a székesegyházban megtartatni. A szentségkitétel a reggeli mise után lesz. A hívek szombat délután 5 órától és vasárnap reggel végezhetik szentgyónásukat.

= Csáky püspök a Népszövetségért.

Az „Alkotmány“-ból vesszük a következő sorokat: Gróf Csáky Károly váci püspök is a legmelegebb hangú levélben fejezi ki a Népszövetség eszméjéért való lelkesedését s egyuttal kijelenti, hogy papságának s híveinek is ajánlani fogja az ügy buzgó előmozdítását. Gróf Csáky püspöktől megszoktuk minden katolikus ügy igaz támogatását s Rakovszky István elnökhöz intézett következő levele is erről tanuskodik: — Nagyméltóságú Elnök Ur! Influenzás betegségemből Isten segítségével felépülve annyira, hogy az ágyat elhagyhatom, kedves kötelességemnek ismerem a Katolikus Népszövetség magasztos eszméjét melegen üdvözölni, mivel meg vagyok győződve, hogy a katolikus társadalom összes rétegeinek céltudatos egyesítése a régi hitbuzgó Magyarországot újabb való felvirágoztatásának képezi zálogát. Szívesen csatlakozom azért e nagyszabású mozgalomhoz s midőn a nekem felajánlott társvédnöki tisztet elfogadom, a Népszövetség fejlődésére és üdvös működésére

Isten bőséges áldását kérem s a szent ügy buzgó előmozdítását egyházmegyéim papságának és híveinek ajánlani fogom. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tisztelem őszinte nyilvánítását. — Vácson, 1908. január hó 26-án. — Csáky, váci püspök.

= Gyászrovat. Mélységes szomorúság érintette újból kegyelmes Főpásztorunk ónagyméltóságának jóságos szívét. Miként egy távirat jelenti, szerdán este elhalálozott Wienben szeretett nővére, gróf Csáky Karola, férjezett Matil báróné. — Vigasztalja meg a leggyöngédebben szeretni tudó bánatos Főpásztort az isteni Szív, papjainak és híveinek legőszintébb részvéte. — a megboldogultnak pedig adja meg az igazak örök koronáját az igazságos Bíró s kísérje az üdvözültek honába mindannyiunk szívből jövő imája!

= Tisztelgések. Az elmúlt hét folyamán tiszteletüket tették a megyés Főpásztor ónagyméltóságánál: Szakácsi Csorba József hh. órnagy Tóth Béla ügyvéd, Kubinyi Endre tt. szentszéki ülnök, üllői plebános, Fehér János váczhartványi h. plebános, Sille István félegyházi hittanár és Csincsik János magyarnándori káplán.

= Az iskolaszék és számbíráloszék új elnökei. Rózsahegygy Gyula prépost-kanonok, az egyházmegyei számbíráloszék elnöke, hivatkozással gyakran gyöngéledő egészségi állapotára tisztségéről leköszönvén, megyés Főpásztorunk ónagyméltósága a megüresedett elnöki tisztséget Bucsek István apát-kanonok, eddigi iskolaszéki elnökkel töltötte be, míg az iskolaszék új elnökévé Schmidt János prépost-kanonok, felsővárosi plebánost nevezte ki.

= A római kiküldöttek elutazása. Lapunk múlt heti számában említettük, hogy megyés Főpásztorunk ónagyméltósága Baksay Károly dr. praelátus-kanonokot és Matzenauer Oszkár pápai kamarás, püspöki titkárt Rómába küldi, hogy a Szentséges Atyának hódoló feliratot, péterfilléreket s a Főpásztortól külön még egy remekműv. értékes ajándékot vigyenek 50 éves papi jubileuma alkalmából. A küldöttség február 2-án esti 8 órakor indult útra s szerdán a késő esti órákban érkezett az örök városba.

= Ünnepnapok. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén a székesegyházban a szokásos gyertyaszentelést és ünnepélyes szentmisét Motesiczky János praelátus kanonok végezte. Mise alatt a kar Zangl gymisijét adta, betétül pedig offertoriumra Kistler „Salve Regina“-ját énekelte. — Másnap, február 3-án szent Balázs püspök és vértanu emlékét ülte az egyház, amikor is az iskolás növendékeken kívül számos hívő részesült úgy a felső mint az alsó plebánia területén a Szent-Balázs — áldásában.

= A Kalazanzi ünnep lefolyása.

Diszes vendégsereg jelenlétében hódolt Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepének délelőttjén a váci kegyesrendi főgimnázium tanári kara és növendéksége a piaristarend megdicsőült alapítójának. Az évről-évre megisméltendő ünnepség erőteljesebben, színes, változatos programjával, melyben hatalmas méretekben érvényesült az ének, zene és szavalás művészete, lapunk múlt számában adtuk. Itt fölöslegesnek tartjuk annak pontonként való megisméltését. Általánosságban adjuk meg az elismerés kuszorúját, nem ugyan mi, hanem a művészi életben részesült publikum. S ezen elismerés megilleti úgy a vezető tanárokat, mint a tehetséges szereplő diákokat. A zenekar és énekar kitűnő sikerét szinte felesleges említenünk. Ahol egy Schüssler Albert szerepel, mint vezető, ott csak remeklet és tökéleteset várhatunk, mert csak ilyet teremt az ő odaadó, hivatásszerű vezetése. Hogy a szavalatok ked

vesek és bájosak voltak, a növendékek törekvése és tehetsége után *Agárdi László* érdeme, ki azok betanításán szeretetteljes gonddal fáradozott. Igen kedves hatást szült *Horváth Károly* tanár ünnepi beszéde is, ki beszédében röviden a kegyestanítórend eredetét, hazánkba való behozatalát, itteni küzdelmeiket, kitarításukat s a szabadságharcban kifejtett vitézségüket vázolta. Úgy a szereplőknek, mint a vezetőknek szívesen tüntetett az ünneplő közönség.

= **Lesújtó hír.** Kedden reggel megdöbentő hír kelt szárnyra városunkban: *Ulrich Károly* székesegyházi karnagyot jobb oldalán szélhűtés érte. A hír, dacára minden kételkedésünknek s igaz voltát megczáfolni óhajtó törekvésünknek, valónak bizonyult. A fiatal, nagyképzettségű és általános szeretetnek örvendő karnagy iránt városszerte óriási mosta részvét, s általános az óhaj: vajha a jó Isten mennél előbb visszaadná régi egészségét!

= **Személyi hírek.** *Baros Béla* váci máv. forgalmi tisztet a budapesti nyugati pályaudvarhoz helyezte át az államvasutak üzletvezetősége. — *Péterffy Károly* nyug. révkapitányt a Batthyány Tivadar gróf vezetése alatt mult vasárnap megalakult magyarországi hajósok szövetsége nagy lelkéscsészével ügyvezető alelnökévé választotta. — Az erős szembaja miatt a Glück-féle szanatóriumban több hónapon át gyógykezelt *Bottlik János* orsz. képviselőnk immár elhagyta a gyógyintézetet s jelenleg öcsésének, *Bottlik István* orsz. képviselőnek tiboldaróczyi birtokán van, honnét a Dél-tiroiban fekvő Brixenbe utazik hat heti utókúrára. — *Zubovics Fedor* huszárkapitány, az ismert sportférfi, a mult héten elutazott Afrikába. Nem fölfedező útra ment, hanem kurát használ Egyiptomban.

= **Küldöttség Kossuthnál és Sztérényinél.** Február hó 1-én *Zádor János* dr. polgármesterünk vezetése alatt egy negyedszáz váci polgár utazott le küldöttségileg Budapestre, hogy *Barabás Béla* orsz. képviselő bemutatása mellett elmondhassák *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszternek és *Sztérényi József* államtitkárnak a váci pályaház mizériáit és kérjék annak ujjaépítését. *Barabás Béla* szívesen látta kedves váci ismerőseit. Mig a miniszter megérkezett, a küldöttség tagjai a karzatokon osztoztak szét, hogy a parlamenti tárgyalást hallgassák. A miniszter csak dél multával érkezett meg. A váciak küldöttsége a képviselők társalgójában várta a minisztert. A beteg miniszter ülve hallgatta végig polgármesterünk beszédét s megígérte, hogy az ügy tanulmányozása után megteszik, amit lehetnek, mert sok elmulasztott dolgot kell pótolniok. *Kossuth* a küldöttség tagjaival kezét szorítva eltávozott. — A miniszternél tett audiencia után az államtitkárnál óhajtott a küldöttség tisztelegni, ki eleinte szabadkozott, hogy beteg. *Barabás* kérésére mégis engedett. Ő előtte is vázolta polgármesterünk a mizériákat, s az államtitkár többször helyeslésével kísérte polgármesterünk beszédét. *Sztérényi* államtitkár már többet ígért a küldöttségnek, mert felemelté, hogy személyes tapasztalatból ismeri a tarthatatlan állapotokat s kijelenté, hogy az ügyet legmelegebben fogja a miniszter figyelmébe ajánlani, annál is inkább, mert a váci állomás fejlesztésével sokat lendítenek a fővárosi állomások befogadó képességén is. — Az államtitkár jóindulata nagy hatással volt a küldöttség tagjaira, kiknek egyébként *Barabás* is megígérte, hogy ügyük érdekében mindent megtesz az államvasutak igazgatóságánál, csak a kérvény másolatát küldjék meg neki. — A küldöttség, melynek tagjai *Zádor Jánoson* kívül a következők voltak: *Galcsek György* dr.,

Tragor Károly, *Velzer Kálmán*, *Göndör Sándor* dr., *György Mihály*, *Révész Béla*, *Morlin Zsigmond*, *Hegedűs Pál*, ifj. *Hegedűs Pál*, *Neisz János*, *Móczik József*, *Schmidt Ferencz*, *Hübschl Kálmán*, *Való Ferencz*, *Molnár Máté*, *Racsek János*, *Chlapati János*, *Bárdos Ernő*, *Korpás Lajos*, *Mischler Kornél*, *Váró Károly*, *Peidlpeck József*, *Retter Ödön*, *Sebők József* és *Zemanovich József*, — a délután folyamán tértek haza a jóleső örömhírral városunkba.

= **A második karton-est.** Ugyancsak szűknek bizonyult a február 1-én tartott második karton-est alkalmából a sportegylet iparudvari klub-helyisége. Sok fiatal táncos jött a fővárosból s így sem táncosban, sem jókevben nem volt hiány. — A karton-estén megjelenték névsora a következő: *Asszonyok*: dr. *Dobó Lászlóné*, *Gurszky Rezsóné*, dr. *Göndör Sándorné*, özv. *Havas Adolfné*, *Hufnágel Imréné*, dr. *Lencső Ferenczné*, *Nikitits Sándorné*, dr. *Preszly Elemérné*. *Preszly Gyuláné*, *Tragor Ernőné*, *Ulrich Károlyné*, *Velzer Alajosné*, *Zoltán Vinczéné*. — *Leányok*: *Gurszky Nelly*, *Havas Topó*, *Hufnágel Pisti* és *Vally*, *Lencső Sári*, *Ilonka* és *Mariska*, *Preszly Olga* és *Lincsi*, *Tragor Klementin* és *Hermin*, *Tragor Mária*, *Velzer Irén*.

= **Felolvasó ülések.** Örömmel tapasztalta múzeumegyesületünk, hogy szép törekvést, a felolvasó üléseket, a közönség szívesen fogadja, ezért elhatározta, hogy a téli felolvasó üléseit márczius 15-ig terjeszti ki. A felolvasások mindenkor a városhaza tanácstermében lesznek, minden vasárnap délelőtt 11 órakor. Vendégeket mindenkor szívesen látnak s ezúton is felhívja a közönség figyelmét az előadásokra, melyeknek érdekes és tartalmas programját itt közöljük: Február hó 9-én *Duray Kálmán*: A váci czéhek keletkezése. Február 16-án *Hanusz István*: Visszaemlékezések, *Fürst Kálmán* dr.: Eltűnt emberek. Február 23-án *Haraszti Ernő*: Kapcsolat az állati és emberi gümőkör között. Márczius 1-én *Preszly Elemér* dr.: A Szocializmus. Márczius 8-án *Horváth Károly*: A jótékonyág és a természet. Márczius 15-én *Agárdi László* alkalmi odáját szavalja *Bárdos Rezső* tanárjelölt és *Tragor Ignác* dr. a 60 év előtti eseményeket ismerteti.

= **Simor requiem.** Boldogult *Simor János* bibornok hercegprímás lekiüdvéért január hó 28-án d. e. 9 órakor az esztergomi bazilikában ünnepélyes gyászmise tartatott, melyet *Csernoch János* dr. püspök celebrált. A szentmise részvételt a boldogult kardinális huga, *Simor Teréz* úrnő, továbbá a rokonok közül lovag *Rapcsák Imre* dr. kir. tanácsos, *Nedeczki Miklós* gazd. tanácsos, családjával, özv. *Zubcsék Mihályné* stb. A volt primacziális tisztek is szép számmal jelentek meg a requiemen.

= **A Kath. Gazdakör** dalárdája *Tóth Ferencz* főtanító buzgólkodása folytán Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén ismét fellépett a felsővárosi plebánia templomban s ezúttal már az egész szentmise alatt a dalárda énekelt. Vegyes karban énekelt el szentmise elején az „Üdvözlégy dicső alázat” kezdetű énekből 4 versszakot; Offertórium után az „Egek ékessége” kezdetű Máriaénekéből 1 versszakot; Ürfelmutatás után pedig a „Választottak gabonája” kezdetű énekből 3 versszakot. — Isten áldása kísérje a dalárdának Isten dicsőségére és a hívek buzgóságának emelésére irányuló törekvését!

= **Köszönet.** A szt. Vincze egylet javára *Crouy Katalin* grófnő 20 K, özv. *Pertzian Vilmosné* 5 K, ajándékozott, mely kegyes adományokért hálás köszönetet mond az Egylet elnöksége.

= **Orgona-átvétel.** Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén szép mozzanat fordult elő az *algódi* egyház történetében. Ekkor vették át *Niedermayer Antal* dr. a szegedi kir. kath. tanítóképző zenetanára és *König Péter* zenedei igazgató a *Soukenik János* szegedi orgonaépítő által felállított 6 változatú új orgonát, melyet a pneumatikus rendszernek megfelelőnek és tökéletesnek találtak. A vizsgálóbizottsági jegyzőkönyvben kiemelték azon körülményt is, hogy nevezett orgonaépítő páratlan buzgalomával egy változattal nagyobbra építette a művet. A mű létrehozásában része van *Pallavicini Sándorné* örgrófné *Ónagyméltóságának*, aki 1132 K-át fordított rá, *Ósapó János* esperes-plebánosnak, aki lelkes buzgalommal utána járt a dolognak és *Pesity Imre* ottani lelkésznek, aki 300 K-át gyűjtött. Az átvétel után a helyi lelkész házában gyűltek egybe a vidéki és helybeli vendégek „orgona-vacsorá”-ra, mely után igazi egyházas és örömteljes hangulatban töltöttek néhány órát.

= **A kilencedik liceumi est.** A váci Kath. Kör liceumi bizottságának a tudomány légáramlataiban hatalmasan duzzadó lobogóját csak még erősebben megcsattogtatta a február 4-iki est. Nagynevű fővárosi szereplők töltötték ki az estet, de olyanok, kiknek fiatalkori életszájai mélyen visszanyúlnak a mi körünkbe. — Az első szereplő *Katona Lajos* dr. egyetemi magántanár volt, kinek a neve s a mélyes, alapos tudomány már-már egy fogalom. Nagy tudásának kincses tárából a *népmesék* életkoráról és terjedési módjáról adott elő színes tükördarabokat, kiegészítve a magyar mesegyűjtemények felemlítésével. Különösen szép és magával ragadó volt előadásának befejezése, mikor figyelmünket a názareti házra fordította, ahol az Úr Jézus édes anyjától az ő tanításának örökbecsű paraboláit tanulta egyszerűbb alakban, — s figyelmeztette hallgatóit, hogy a mesékben rejlt erkölcsi motívumokat használják fel a nevelésnél úgy a családi tűzhely szentélyében, mint az iskola templomában és templom iskolájában, mert azok örökéletűek. — A második szereplő *Pataki János* dr. tanár volt, ki szociál-kritikai és morál-filozófiai alapon fejtegette az emberiség közös gondolatainak: a nyelvnek, vallásnak, szokásnak, jognak, államnak, családnak és művészetnek történelmi evolúcióját. A modern tárgyú magas színvonalú, sok sok idegen szóval tarkított felolvasás szerző részéről nagy tanultságot és mély gondolkozást árult el, a hallgatóság részéről pedig odaadó figyelmet és megfelelő előtanulmányt tételzett fel. — Az intelligens közönség mindkét szereplőt tetszésének tüntető jeleivel honorálta. — A legközelebbi est február 11-én lesz, a főgimnáziumban.

= **Szabadelőadások az alkoholizmusról.** Február hó 9-én, vasárnap délután a siketnémák országos intézetének disztermében mintegy másfél órára, két órára tervezett szabadelőadások lesznek az alkoholizmusról. A szabadelőadások megtartásának érdeme *Ivánka Pál* váci főszolgabíró és *Schürger József* dr. váci ezredorvos érdeme, kik városunkban az alkoholelles mozgalom vezetői. Ugyancsak ők a szabadelőadásokra a következő meghívóval szólítják fel a közönséget: *Rosenberg Augusztia* úrhölgy, a Magyarországi Nőegyesületek Szövetségének és a Magyarországi Abstinens Nők Országos Egyesületének alelnöke, dr. *Dóczi Imre* úr belügyminiszteri segédfogalmazó és az „Alkoholizmus” folyóirat felelős szerkesztője és kiadója, mint az alkoholizmus elleni mozgalom magyarországi lelkes zászlóvivője és vezetője, az alkoholizmus kérdésének és az alkoholizmus elleni mozgalom céljának városunk

és a váci járás művelt közönségével — különösen hölgyközönségével — leendő megismertetés céljából Vácson, a magyar királyi állami siketnémaintézet dísztermében 1908. február hó 9-én (vasárnap) délután mintegy másfél, két órára tervezett szabadelőadást fognak tartani, melyre délután 1/2 3 órára tisztelettel meghívja és szíves megjelenését kéri a rendezőség.

= **Második népszerű előadás a legényegyletben.** Kezd az érdeklődés hatalmas arányokat ölteni a váci katolikus legényegylet népszerű előadásai iránt. Ezt bizonyítja a február 3-iki est, amikor is zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség a régi fiúiskola nagytermét. *Koncz József* egyleti alelnök tetszéssel szólott a *műveltség* szóval való rútvisszaélésekről s kimutatta, hogy a valódi műveltség csakis a szívnek és értelemnek harmonikus kiképzésében áll, amit csakis a kath. anyaszentegyház tud megtenni. Szép szavalaikkal *Káposzta István*, *Horváth Ferencz* és *Petrányi István* egyleti tagok gyönyörködtették a hallgatóságot. — A legközelebbi est február 10-én lesz, ugyancsak a régi fiúiskolában.

= **Hagyományok.** A siketnémák váci országos intézete újabb két nagyobb hagyományt kapott. Így *Zalka János* volt győri püspök hagyományából 1000 koronát, mi a kamatokkal együtt 1120 koronára nőtt, — míg *Samassa József* egri bíboros érsek, őfelsége elhatározása alapján, 100 koronát juttatott a a váci intézetnek a végrendelet nélkül elhunyt *Csandáry Pál* vámosgyörki plebános hagyaték — tömegéből.

= **Jótekonyság.** A szent Antalról nevezett váci jótekonysági nőegylet nemes céljaira legutóbb a következő kegyes adományokat vette: *Mikula Aladárné* 10 K, néhai dr. *Bolgár Lajosné* 10 K, özvegy *Pertzián Vilmosné* 5 K, — mely kegyes jótekonyságért e helyt is szíves köszönetet mond a nemes egylet vezetősége.

= **Tűz Kivácson.** Hosszú — hosszú szünetelés után mégis csak felütötte fejét városunkban a vörös kakas. Hála az égnek, hogy nem valami veszedelmesen! Vasárnap délelőtt kigyuladt a Rákóczi-utca 4. számú ház udvarán egy rozoga viskó, mely valamikor félszer volt, de gazdája, *Pajor János* lakással alakította s kiadta egy szegény öregasszonynak. A tüzet az okozta, hogy a viskó szarúfája beszorgált a kéménybe s ez tüzet fogva lángba borította a tetőt. A tűz csak egy óráig tartott, mert tűzoltóink keze alatt a viskó teteje, oldala, mindene összeroppan.

= **Legényegyleti házszenelés.** Az *Újkécskei* róm. kath. legényegylet február hó 2-án ünnepélyes házszenelést, este pedig színelőadással egybekötött jótekonycélú táncmulatságot rendezett. A házszenelés d. e. 1/2 12 órakor kezdődött s díszes program keretében *Hainiss Dezső* plebános, egyleti elnök végezte. A program első száma volt „Dicsőítő ének szent Imréhez”, mint az egylet védőszövegéhez, melyet az egyleti énekkar adott elő. Majd a házszenelés következett, melynek végeztével *Forgács János* káplán, egyleti alelnök tartotta megnyitó beszédét. A megnyitó beszédet ének követte „Magyar népdal — egyveleg” címmel, amit szintén az énekkar adott. Ének után „Fohász szent Imréhez” címmel egy szavaltot adott elő *Lovas Ferencz* egyleti tag. A zárszót *Pardelly István* egyleti titkár tartotta. A házszenelési ünnepség a Hymnus elénekelésével ért véget. Az esti ünnepség 1/2 8 órakor kezdődött, még pedig *Lukács Sándor* „A vereshajú” eredeti népszínművével, melyet az egyleti tagok adtak elő egyes nőszereplők szíves közreműködésével. A szindarab énekes részeit

Forgács János káplán kísérte harmóniumon. A színelőadást tánc követte a késő reggeli órákig.

= **Ezentul csak református.** Gróf *Andrássy Gyula* belügyminiszter az ev. ref. egyház, illetőleg vallás elnevezésének megváltozása tárgyában körrendeletet adott ki, mely szerint az ev. ref. egyház és vallás hivatalos elnevezése ezentul nem „evangélikus református” hanem „református.” A belügyminiszter elrendeli, hogy az anyakönyvi eljárásban az evangélikus református vallás ezentul *református* vallásnak neveztesse.

= **Sorozás.** 593/1908. szám. Vác város katonai osztályától. Közhírré teszem, hogy az 1887. évben született első korosztálybeli hadkötelesek sorshúzása f. évi febr. hó 9-én délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében fog megtartatni. A személyes megjelenés nem kötelező; a meg nem jelenő részére, ha sorszám húzásával senkit meg nem biz, a bizottság fog sorszámot húzni. — Vác, 1908. febr. hó 1-én. — Dr. *Göndör Sándor* főjegyző, k. ü. előadó.

= **Pályázat.** A siketnémák váci kir. orsz. intézetében folyó évi márczius. hó 13-án a „Kisteleki Lévay Henrik alapítvány” 1000 K. kamata kiadható lévén, felhívtnak mindazok, kik e segílyt elnyerni óhajtják, hogy a vallás-és közoktatásügyi m. kir. Minisztériumhoz intézett s kellően felszerelt folyamodványukat 1908. évi febr. 15.-éig az alulírott igazgatósághoz küldjék be. — Az alapító-levél IV. pontja értelmében segílyre jogosultak valláskülönbség nélkül mindazon szegénysorsú, fedhetlen és munkás életű siketnémák, kik a magyar szent korona országában születtek s a siketnémák országos intézeteiben kiképeztevé, onnan jó bizonyítvánnyal kiléptek és valamely mesterséget (avagy női iparágat) elsajátítván, önálló üzletet óhajtának nyitni. — A folyamodványhoz melléklendők: a., Születési anyakönyvi kivonat. b., Intézeti bizonyítvány. c., Erkölcsei bizonyítvány. d., Iparhatósági bizonyítvány arról, hogy folyamodó valamely iparágban teljes jártassággal bír. e., Iparengedély. f., Vagyonki mutató, illetőleg szegénységi bizonyítvány. Az odaitelt segílyösszeg 1908. évi márczius hó 13-án Vácson, a siketnémák kir. orsz. intézetében a tanári kar és a növendékek jelenlétében adjatik ki. Vác, 1908. január hó 31-én — *Borbély Sándor* igazgató.

= **Ha a gyermekek köhögnek,** búkkakátrány-preparatumot adjunk nekik. Mivel azonban a legtöbb ily preparatum bizonytalan összeállítású és nem méregtelen, de még undorító ízű is, „Sirolin-Roche”-t használjunk, mely vízben könnyen olvad és mindig egyforma összetételű, nem izgat és kellemes ízzel bír. Gyógyszertárakban kapható.

= **Tisztelt olvasóink!** Bizonyára szívesen fognak megismerkedni a „Scott-féle Emulsió”-val, mely általánosan ismert házszer, vagyis csukamájolaj, csak hogy az utóbbit teljesen jó ízű és könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermekek különös előszeretettel veszik be a „Scott-féle Emulsió”-t, mert jól ízlik. Kapható a gyógyszertárakban.

= **Halálugrás a gyorsvonatról.** Szerdán délután temették a városi kórházból a szerencsétlen *Hoffmann Ádám* nagymarosi ács összezúzott holttestét. *Hoffmann* hétfőn jegy nélkül szállt fel a budapest-nyugati pályaudvarról 5 óra 15 perczkor induló gyorsvonatra. Miután a kalauznak nem tudott jegyet felmutatni, az át akarta adni *Érsekujvárotról*, hol a vonat legközelebb megállt, az állomásfőnökségnek. Mikor odaérkeztek, kereste is a kalauz a jegynélküli utast, de nem találta. Rögtön táviratoztak az utvonat mentén fekvő

állomásokra, hogy keressék a szerencsétlen embert, aki valószínűleg leugrott a 80 kilométer sebességű vonatról. S valóban meg is találták rövidesen *Hoffmann Ádámot* a váci horganylemezzgyár váltói közelében, — de holtán. *Hör* Péter dr. megvizsgálta a holttestet s a koponyán erős zúzódásokat konstataált. Így került *Hoffmann* hullája a városi kórházba s onnét az alsóvárosi temetőbe.

SCOTT-féle Emulsió

rendkívül erősítő hatással van az egész szervezetre, és erősíti a tüdőt. **Köhögést és meghűlést** bármily makacs és hosszadalmas legyen az, a SCOTT-féle Emulsió gyorsan megszüntet.

Még a sorvadásos betegeknek is könnyebbülést szerez a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle EMULSIO

feltéve, hogy idejekorán használják, mely esetben állandó, tartós gyógyulást eredményez.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható a gyógyszertárakban.

G S A R N O K.

Egy levél.

Kedd.

Nagyságos Asszony! A múzeum-utca 5. számú ház II. emeletének szalonjába képzelve magam, egy szellemes, valóban finom lelkületű úrnő társalgását vélem hallani, akinek szavait, akinek végtelen józansággal párosult nézeteit, magamat el nem áruló csodálattal hallgattam.

E szavakra reagálva, „Én”-em a következőket mondatja: Őszintén szólva engem a pszichológiai dolgok mindig érdekelték és érekelnek, és mert a mult abba a helyzetbe hozott, hogy a legutolsó otlétemkor a mondottakat analizálva, részletesen ki nem fejthettem, engedje meg Nagyságos Asszony, hogy tovább fűzött gondolataim ily módon téve papírra, kiegészítésegelyen a mondottaknak.

Talán bocsánatot nyerek, ha szabadidejét e sorokkal egy kissé megnyírbálom.

Mi is a boldogság tulajdonképpen? — Ennek relativ értelme van, így analizálása is relativ.

Ha az önzésből eredő boldogságot determinálom, akkor a boldogság énünknek olyan nyugalma, amely az élet küzdelmeitől távol tart, azt közvetlenül nem tapasztalva, nem érezve, nem látva, helyet enged egy olyan lelki harmoniának, amely paralizál minden létező s az emberi érzékek és érzésekre ható, látható és láthatatlan dolgokkal.

Az ember egy sajátos komplexumokból gyúrt valami lévén, ha ilyen boldogsága nincs, ilyent keres és küzdve is teremt magának. Hisz az idézi elő benne a hangulatot, a jókedvet, a kedvességet, és az teszi élvezhetővé és társadalmi tényezővé, ha érez, — s ez érzésnek a lelki összhang a kútforrása. Előttünk, ha a holnapra tekintünk, olyannak tűnik fel a jövő, mint a ma; — és tényleg az idő folyása egyenletes, csak az érzélem világa a változatos. [Nem ideális értelemben veszem ezt, hanem a különféle hatások által előidézett érzelméről beszélek, amely keserűséget nyújt, s mig ezt teszi, elterelheti a gondolatot egymás körbe, azért, hogy rövid idő mulva annál intenzívebben jelentkezék, — vagy a kellemetlennek érzete stb. uralja egész valónkat, — egyszóval a minden-

napi életben előforduló úgynevezett változottságról szövegek.]

Az egésznek összfogalata tehát a lelki összhang keresése s így a boldogság, az egyéni önzés által dotált oly suggestió, amely a benső állandó nyugalomát biztosítja, izolálva minden világi, minden emberi, minden külsőtől.

Ez a mérsékelt egoizmus szükséges, hogy minden gondolkodó főt foglalkoztasson, mert erős meggyőződésem azt követelteti ebből, hogy ennek az emberi tulajdonokkal kellett velük születnie, hisz ez az egyedüli magyarázata lelki vonzódásunknak a nőhöz.

Reális, materiális kort élünk. Az érzéseket, kapcsolatban az érzellemmel, 100 közül 2-ben találjuk meg. Miért! Nem mintha nem lenne meg! Azért, mert az arany csengése, a kiváló jó posztio és kedvező viszonyok teremtése felülkerekedik az ember belső értéke fölé, nem érez, nem lát semmit, hanem fáradságot nem ismerő nélkülözések árán, — a legtöbb esetben nem józan észszel, a józan eszt áttatva, — rohan az ész harcában az ész ellen, talán legelől. De, van ő közöttük is fegyverezett észszel bíró, aki igen, küzd és elvisel testi fáradsalmakat, mert célért küzd a szó ideális értelmében, keresi a boldogságot és az otthonát.

Az előbbiektől e szó talán csak mint fogalom szerepel. Ha azt valamikor érezte is, annak birtokát az élet ridegsége, a létezési existenciák, — vagy bármilyen legyen is oka, — először mostohává, majd teljesen idegenné, végül egészen kihaltá tette lelkében.

Nő... mily sokat kifejező gondolat foglalkoztat mindnyájunkat e szónál. A szép, a nemes, a báj, az üdv, az ideál, minden-minden összpontosul benne. Ez a fölény, amelylyel Ő, a nő felettünk áll, az a tisztelgetet és feltétlen udvariasságot parancsoló hatalom, amely csak a lelki szépség, finomság és érzésével vihatha ki előnyét felettünk, ha kivivta, — talán nem is, sőt bizonyos, hogy nem, hanem első fellépésével hódította meg a férfit, — küzdelem nélkül.

A jelenben azonban nagyon sok veszít nőieségéből, mert küzd és harcol a férfival szemben, pedig Ő a gyenge nem. Amit erős fegyverével, a női tulajdonokkal magának biztosított, majd el fogja veszíteni produktumát, azt a magas nimbuszt, amely a férfi fölé helyezte. Egyenrangúvá lesz és nem lesz ideál nő, hanem csak nő. Az udvariasság, előzékenység s az irántuk érzett tisztelget, majd igen, megnyilvánul akkor, ha — miniszter, talán képviselő lesz, vagy egy rettegett generális, hófehér lován.

De visszatérek az igazi nőhöz, ahhoz, aki az érzésnek fogantatót, tápot ad, majd gyújt és lelkesít, az emberfeletti munkának pedig sikerét biztosítja. Eltekintve az emberi egoizmus létezésétől, éles határt vonok közte, s a boldogság második fázisa, a rokon lelkek azonosítása között, a szív és ész között.

Ez érzések belső motívuma a szív, amely semmit nem lát, semmit nem hall, csak érez, semmi befolyásnak helyet nem enged, minden raffinált és mesteri eljárástól mentesíti magát.

E hatás keletkezője, ha összhangot teremt, ismét boldogságot eredményez.

Vajjon, ha a nő oly kincset rejt magában, ami a férfiban akár az előbbi, akár az utóbbi boldogság érzését kulminálja, hol lehet meg a rejtély kulcsa, ami a házasságok legnagyobb részét boldogtalannak kvalifikálja?

A feleletet megtaláljuk e pár szóban: „Modern nő”, „modern kor.” A részlet elbirálását szándékosan mellőzöm. Nagyságos Asszony megért engem.

Azonban én élek ama ideának, — talán a körülmény a maradiságnak erősen aposztrofált jelzőjét juttatja majd osztályrészemül, — hogy sokkal közelebb áll az ember „én”-je az általános ily érzések összhangja által kiérdemelt boldog, lelki jóléthez, mert egy eszmei gondolatok gyönyörteljes ereje nagyobb lehet, mint maga a reális élet anyagiakban gazdag bármely tulajdonosa, — szív és lélek nélkül.

Sajnos, nincs sok eset az életben arra, hogy előnyöket dobjunk el magunktól, sőt pozitív károkat okozunk mérsékelt értelemben, csak azért, hogy az ideális gyönyör érzeteknek, a boldogságnak tulajdonát birtokoljuk.

Azonban, akiben érzés által involválva ez megvan, teljesen izoláltan az észről, annak

uralma felülkerekedik az ész akaratán és mindig önzetlenül, részrehajthatlanul, érdeknélkül fog közeledni ahhoz a nőhöz, akit önönmagába, az impressiók által besuggerált, mert eléggé alkalmas ahhoz, hogy nem a szót, de érzelmét az érzésben értesse meg, de viszont eléggé különböző is ahhoz, hogy gyöngéd nőiessége ezt az idealizmus nimbusának e nivóján meg is tudja tartani.

Mily jól eső valami tölti el az ember egész valóját, amikor lelke asszociál az ilyen gondolatok légkörével. Pedig illuzionának, a cigárette füstjében káprázatos jelenségnek, hangulatnak lehetne ezt minősíteni, mert a megvalósítása majdnem a lehetetlenség fogalmával azonos.

Nem tagadom, hogy van érzelmvilág több, mint egy, de a rokon lelkek találkozására a véletlen összműködése csak, mert nagy ritkaság korunk áramlatában a lelki motívumokon alapuló képzet, fogalom, gondolat és tett megvalósítása. Ez áramlat is csak abból a forrásból fakad, amit a cselekvési mód hasznosságának nevezhetünk. Pedig a bensőnkben rejlik minden nemes kútforrásának csomópontja az a tűz, amely az ily érzéseket maradandókká égeti.

Kétséget nem szenved ama körülmény, hogy asszimilálódni is kell. De ha az irónia, amely a világ szinpadán idegeket metsző éllel húzódik át, érinteni képes közlünk sokakat, miért ne alkalmazzunk egy burkot, amely véd minden külső behatásoktól, még a szavak életől is. Eszembe jutnak Jókai egy regényének szavai, amelyeket visszhangképen azonosítok: „Uram és delnőim, hisz én is komédiás vagyok.”

A külső frakciók, amelyeknek emóciói ama tények, amit a társadalomban lépten-nyomon tapasztalunk, nem egyebek, mint a közvetlen érintkezésben állókra tett oly behatások, amelyek következményei a kellemes vagy antipathikus hatás. Ezt csak ama kezdetre lehetne visszavezetni, amit érdeknek, hiúságnak, vagy önzésnek nevezünk.

Ime egy érdekes jelenség! — Képzeletünk fogadótermében indukálunk egy nagyobb szabású összejevetelt. Phantáziánk az a megtisztelt, akinek illuziókkal díszített terméi ez alkalommal megnyílnak a hál, a tekintély, a burkolt önérdék, a feltűnési vágy, a tiszta rokonzseny és szeretet vendégeinek. Mind a kifogástalanság öltözékét viseli magán. Csupa tisztelget, előzékenység és udvariasság mezébe öltözteti álarcos valóját! Hát nem a komédiával azonos az egyéniségek e komplexuma? De az indirekt hatások eredőjének kell nevezni e társadalmi valót, mert a belső meggyőződés egyrészt a jelen által előidézett maskénti lehetetlen álláspontját produkálja, másrészt az emberi gyarlóság fogyatékoságai fonákságokat eredményeznének a jelenlevők egyikével is esetleg s mily borzasztó vétek lenne a vendégtől látó és az illetőre is, hogy nála, illetve vele ilyesmi megtörtént. Pedig bármily egészséges nézetekkel rendelkező s egyéniségének „én”-jét óvatosan elrejtővel szemben is lehetne ily kegyetlen a sors játéka, mert kevés van, aki ez intő jellegét magáévá tette volna: „ismerd meg magadat.”

Ezzel közel jutottam ahhoz, hogy az ember társadalmi ténykedése tulajdonképpen talán dolog általánosságban. Mert a játék komolylyá lehet, sőt lesz, és az egyéniség mégis a természetadta marad.

Egyéniség! — bizony sokféle, és mert sokféle, nagy befolyással is van a földi értelemben vett boldoglét megteremtésében. Meltányolom azt, hogy akiben érzés, lelkület nincs, aki felemelkedni nem tud e régióba, annak nem is jut osztályrészl az a meggyőződés, amit a szép, a nemes, az önzetlenség és közvetlenség eredményez a lélekben! Nem a rajongás, nem a merev idealizmus vezeték tollamat, amelynek a végletekbe menő valója reakciót eredményezne, — és nem is tisztán az altruizmuson nyugvó tényezők világítják eszmekörömet, hanem egy társadalmi eszmény lebeg előttem, amely az életet szebbé, teljesebbé javasolni ösztönöz, leszorítani az „én” egoizmusát azáltal, hogy elsősorban „más” boldogítson, s annak tudatában elérje azt a lelki egyensúlyt, egyéni megnyugvást, amit a földi értelemben vett legszebb és legtisztább szóval illehetünk, hogy: „Boldogság”. Szadk Elemér.

Szerkesztői üzenetek.

B. J. Ipoly—Kürt. Bevezettük s a lap iránnyitása felől intézkedtünk. — Tisztelet.

R. I. Kecskemét. Külön levél is fog érkezni, de nem afféle tartalommal. Gondosan elkönyveltük. — Tisztelet.

G. J. Apostag 1908-ra, S. I. Félegyháza az I. negyedre, T. J. Kóka 1909 márcz. 31-ig rendben. — Üdv.

K. E. Debreczen. A hirdetést megkezdjük, a lap küldése iránt intézkedtünk. — Tisztelet.

H I R D E T É S E K.

KALOGÉN
BRÁZAY, SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Földesurak figyelmébe!

A „Debreczeni gazdasági üzemi Iroda”
Magyarország területén bárhol

igen jutányos feltételek mellett elvállal: gazdasági üzemtervek reális alapokra fektetett kidolgozását, gazdaságok berendezését, felügyeletét és ellenőrzését, számvitel berendezését és ennek rendszeres vezetését; becsléseket és leltározásokat; eljár mindennemű gazdasági ügyekben; elfogad megrendelést minden időben és minden körü és nemű prima pirostarka vasmegeyi tájfalja marha szállítására.

Megbízások egyes esetekre vagy éves alapon eszközölhetők.

Ajánlattal szolgál: **Kuozkay Emil** v. urad főtitisz gazdasági üzemi irodája

Debreczen, Garay-utca 15.

Császárfürdő
Budapesten.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévvezű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márvanyfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosviz-fürdők. Ivó-kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés. jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld az Igazgatóság.

A legjobb fémtisztító szer
Kérjen csak **Globusz** fémtisztító kivonatot
mert sok roz utánzás történik.

KFC **POPOFF**
LEGELOKFOBB
OROSZ
TEAMÁRKA

A VACZI HENGERMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

lisztárai 50 kilogrammonként:

Buzárólmeny: Asztali dara A B szám 18 K 40 fill. — Asztali dara C szám 18 K 20 fill. — Királyliszt 0 sz. 18 K 20 fill. — Lángliszt 1. sz. 18 K 00 fill. — Elsőrendű zsemlyeliszt 2. sz. 17 K 80 fill. — Zsemlyeliszt 3. sz. 17 K 50 fill. — Elsőrendű kenyérliszt 4. sz. 17 K 20 fill. — Középkenyérliszt 5. sz. 16 K 90 fill. — Kenyérliszt 6. sz. 16 K 40 fill. — Barnakenyérliszt 7. sz. 15 K 70 fill. 7 $\frac{1}{2}$. sz. 15 K 20 fill. — 7 $\frac{3}{4}$. sz. 14 K 20 fill. — Takarmányliszt 8. sz. 09 K 00 fill. — Korpa finom F sz. 06 K 50 fill. — Korpa goromba G. sz. 06 K 50 fill. — Ocsu 07 K 80 fill. — Konkoly 7 K 00 fill. — Büköny 08 K — fill. — Pelyva zsákja 1 K. 40 fill.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

**„Nádor“
gyógyszertár**

Budapest VI. Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított

Kapható Váczon:

Az Irgalmasok és Ursziny Arnold gyógyszertárában.

Hirdetmény.

Nagymennyiségű első osztályú szokvány minőségű sima és gyökeres **Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola** és **Vitis-Solónis** vadvessző, valamint ugyanily alanyra nemesített, első osztályú, szokvány minőségű, fajtisza, a legjobb bor és csemege fajú

gyökeres fásoltványok

hozatnak általunk forgalomba.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep
kezelősége Tapolca,
(Balaton mellett).

Hirdetmény.

Vác városában a „Budapesti főút“ 31. ö. i. számú ház és beltelek. — továbbá a „Grónár“ dűlőben lévő 4734. 4735 helyrajzi számú 2251 □-öl területű, részben szántó, részben szőlő-föld. — utóbbi □-ölenként egy korona árban eladó, esetleg bérbeadó.

Értekezni lehet esetleg levélben

Kraker Geiza

kir. telekkönyvvezetővel **Verbó** (Nyitra-megye).

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka
egy régiónak bizonyult háziser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhívenél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

De Richter gyógyszertára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

AZ 1775. ÉVTŐL FENNÁLLÓ S 25 ÉV ÓTA

MAYER SÁNDOR-FÉLE KÖNYVNYOMDA

VÁCZON, KOSSUTH-UTCZA,

AMELY A LEGMODERNEBB STILBEN VAN BERENDEZVE, AJÁNlja MAGÁT A MÉLYEN TISZTEL VÁCZ ÉS VIDÉKE KÖZÖNSÉGÉNEK.

KÉSZIT BARMILYNEMŰ NYOMTATVÁNYOKAT, UGYMINT: MUVEKET, TABELLÁKAT, MEGHIVÓKAT TÁNCZMULATSAGOKRA, ELJEGYZÉSEKRE ES ESKÜVŐKRE, TOVÁBBÁ GYÁSZJELENTÉSEKET ÉS NÉVJEGYEKET A LEGPONTOSABB KISZOLGÁLÁS MELLETT ÉS A LEGOLCSÓBB ÁRAKON.

DÜSAN FELSZERELT

KÖNYV-, PAPIR- ÉS RAJZSZER-KERESKEDÉSÉT

AJÁNlja A MÉLYEN TISZTELT KÖZÖNSÉG BECSÉS FIGYELMÉBE.